

§ 111 Dnr FGN2020-000196 600

Yttrande över betänkandet Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg” (SOU 2020:34)

Beslut

Remissvaret godkänns.

Reservation

Christina Soldan (L), Katarina Larsson (C), Carina Strand (C) och Lenita Hellman (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Uppdraget för utredarna av betänkandet ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg” (SOU 2020:34) var att kartlägga och analysera vilka utvecklingsområden som finns i fritidshemmet och vid behov föreslå åtgärder för att öka kvaliteten och likvärdigheten och stärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag. Utredningen skulle också kartlägga och analysera om pedagogisk omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och vid behov lämna förslag på hur man kan främja att barn får likvärdiga förutsättningar inför start i förskoleklass.

Förslag i betänkandet är bland annat att Skolverket ska ges i uppdrag att ta fram riktmärken för gruppstorlekar och ändamålsenliga lokaler i fritidshemmet samt ges i uppdrag att utveckla stödmaterial om systematiskt kvalitetsarbete i fritidshemmet.

Vidare föreslås att ett etableringsstopp för pedagogisk omsorg införs och att huvudmän inom pedagogisk omsorg ska se till att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling samt pedagogisk handledning. Slutligen ska huvudmän inom pedagogisk omsorg ha ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete.

I detta ärende är checklisten för barnets bästa tillämplig medan checklisten för jämställdhet och checklisten för landsbygdssäkring inte är det.

Yrkande

Lenita Hellman (M) yrkar att remissvaret ändras enligt följande:

Första sidan under rubriken sammanfattning, sista stycket: ” Skellefteå kommun är positiva till förslagen rörande pedagogisk omsorg. De förslagna begränsningarna i betänkandet gör att verksamheten kommer att begränsas, något Skellefteå kommun är positiva till” tas bort.

4.6.1, andra stycket andra meningen: Ändelsen ”...ifall de har olika huvudmän” läggs till. Meningen ”Och särskilt kan detta bli ett problem när fristående skolor väljer att inte öppna ett fritidshem till sin skola” tas bort.

§ 111 forts.

Meningen i sista stycket: Meningen "Skellefteå kommun anser att det bör ställas krav på fristående skolor som beviljas etableringsrätt att även ha ett fritidshem om eleverna är yngre än 12 år " tas bort.

7.4, andra stycket: Meningen "Skellefteå kommun delar utredningens syn på vikten av tid för planering för verksamheten " läggs till.

7.5, andra stycket: Ändelsen "...men olika avtal kan skapa utmaningar organisatoriska utmaningar med att lyckas med samverkan", tas bort.

8.4.1, andra stycket: Texten tas bort och ersätts med: "Skellefteå kommun är positiva till riktlinjer för utformning av lokaler, men det är av yttersta vikt att riktlinjerna är ur pedagogisk aspekt och inte byggtkniskt".

8.4.2, tredje stycket: Texten tas bort och ersätts med: "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att riktmärken för gruppstorlekar i fritidshemmet tas fram".

8.4.3, andra stycket: Texten tas bort och ersätts med "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att elever i fritidshemmet ska omfattas av tillämpliga regler i arbetsmiljölagen ".

11.6.6, andra stycket: Texten tas bort och ersätts med "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att pedagogisk omsorg ska finnas kvar som alternativ och ställer sig där med inte bakom utredningens förslag".

11.7, fjärde stycket: Texten tas bort och ersätts med "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att pedagogisk omsorg ska finnas kvar som alternativ och ställer sig där med inte bakom utredningens förslag".

11.8, andra stycket: Texten tas bort och ersätts med "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att pedagogisk omsorg ska finnas kvar som alternativ och ställer sig där med inte bakom utredningens förslag".

11.8.1, andra stycket: Texten tas bort och ersätts med "Skellefteå kommun ställer sig positiv till att pedagogisk omsorg ska finnas kvar som alternativ och ställer sig där med inte bakom utredningens förslag".

Fredrik Stenberg SV) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Lenita Hellmans och Fredrik Stenbergs yrkanden och finner att nämnden bifallit Fredrik Stenbergs yrkande.

Omröstning begärs och nämnden fastställer följande propositionsordning: "Den som vill bifalla förvaltningens förslag röstar ja. Den som vill bifalla Lenita Hellmans yrkande röstar nej"

§ 111 forts.

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller med sju ja-röster: Maria Granskär (S), Kamel Mnad (S), Klas Bergman (S), Farzana Khatibi (S), Jeanette Carlsson (S), Fredrik Stenberg (S), Jeanette Velandér (V) och fyra nej-röster: Lenita Hellman (M), Katarina Larsson (C), Carina Strand (C) och Christina Soldan (L).

Beslutsunderlag

Utbildning och arbetsmarknads tjänsteskrivelse 2020-09-14
Remissvar på betänkandet Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg, 2020-09-14

Beslutet sänds till:

Utbildningsdepartementet

Yttrande över betänkandet om Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg (SOU 2020:34)

Sammanfattning

Uppdraget för utredarna av betänkandet ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg” (SOU 2020:34) var att kartlägga och analysera vilka utvecklingsområden som finns i fritidshemmet och vid behov föreslå åtgärder för att öka kvaliteten och likvärdigheten och stärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag. Utredningen skulle också kartlägga och analysera om pedagogisk omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och vid behov lämna förslag på hur man kan främja att barn får likvärdiga förutsättningar inför start i förskoleklass.

Förslag i betänkandet är bland annat att Skolverket ska ges i uppdrag att ta fram riktmärken för gruppstorlekar och ändamålsenliga lokaler i fritidshemmet samt ges i uppdrag att utveckla stödmaterial om systematiskt kvalitetsarbete i fritidshemmet.

Vidare föreslås att ett etableringsstopp för pedagogisk omsorg införs och att huvudmän inom pedagogisk omsorg ska se till att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling samt pedagogisk handledning. Slutligen ska huvudmän inom pedagogisk omsorg ha ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete.

I detta ärende är checklisten för barnets bästa tillämplig medan checklisten för jämställdhet och checklisten för landsbygdssäkring inte är det.

Förslag till beslut

Remissvaret godkänns.

Beslutsunderlag

Remissvar på betänkandet Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg, 2020-09-14

Utbildning och arbetsmarknads tjänsteskrivelse, 2020-09-14

Anders Bergström
Förvaltningschef

Staffan Åkerlund
Verksamhetscontroller

Beskrivning av ärendet

Uppdraget för utredarna av betänkandet ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg” (SOU 2020:34) var att kartlägga och analysera vilka utvecklingsområden som finns i fritidshemmet och vid behov föreslå åtgärder för att öka kvaliteten och likvärdigheten och stärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag. Utredningen skulle också kartlägga och analysera om pedagogisk omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och vid behov lämna förslag på hur man kan främja att barn får likvärdiga förutsättningar inför start i förskoleklass. De huvudsakliga förslagen på åtgärder som lämnas i betänkandet är att:

- Skolverket ska ges i uppdrag att ta fram riktmärken för gruppstorlekar i fritidshemmet.
- Förtydligande krav om ändamålsenliga lokaler införs.
- Skolverket ska ges i uppdrag att utveckla stödmaterial om systematiskt kvalitetsarbete i fritidshemmet.
- Ett etableringsstopp för pedagogisk omsorg införs.
- En huvudman inom pedagogisk omsorg ska se till att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling samt pedagogisk handledning.
- Varje huvudman inom pedagogisk omsorg ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utveckla och utvärdera verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Checklista för barnets bästa

Ärendet är förberett enligt checklistan för barnets bästa. Dock har inte barnets perspektiv, dvs barnens röster, hörts i detta ärende. Ur ett barnperspektiv, dvs den professionelles perspektiv, kan sägas att förslaget är framtaget för att stärka allas möjlighet till en likvärdig utbildning. Ur ett barnrättsperspektiv, är detta ärende centralt då det föreslår ändringar för att verksamheten i högre grad ska verka för alla barns och elevers rätt till likvärdig utbildning. Det innebär att förslaget gynnar barnets bästa.

Checklista för jämställdhet

Ärendet är inte förberett enligt checklistan för jämställdhet, då det inte finns några skillnader hur förslagen påverkar ur ett genusperspektiv.

Checklista för landsbygdssäkring

Ärendet är inte förberett enligt checklistan för landsbygdssäkring, då det inte finns några skillnader hur förslagen påverkar ur ett geografiskt perspektiv.

Beslutet sänds till:

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
anders.edin@regeringskansliet.se

Yttrande betänkandet Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg

Skellefteå kommun är utsedd remissinstans gällande betänkandet SOU 2020:34 ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg”. Yttrandet ska vara Utbildningsdepartementet tillhanda senast 2020-10-26. Skellefteå kommuns synpunkter på förslagen redovisas nedan.

Sammanfattning

Skellefteå kommun ser behov av att stärka fritidshemmets verksamhet. Men med de förslag som finns i betänkandet ser Skellefteå kommun att det finns risker med att fritidshemmet och grundskolan i högre grad blir två olika verksamheter och att elevens dag blir mer uppdelad. Med andra ord att fritidshemmet i mindre grad än idag kompletterar skolan. Detta riskerar även skapa en märklig situation för vårdnadshavaren som potentiellt skulle kunna få två verksamheter att agera gentemot. Detta är Skellefteå kommun kritiska till, då fritidshemmet bör vara en del av en helhet tillsammans med skolan, För att detta inte ska inträffa, om förslagen i betänkandet realiserar, blir det viktigt med ledarskapet. Därför vill Skellefteå kommun poängtera vikten av att de föreslagna utbildningarna i betänkandet får en mer framträdande form än de nuvarande webbkurserna som är föreslagna.

Skellefteå kommun är positiva till förslagen rörande pedagogisk omsorg. De föreslagna begränsningarna i betänkandet gör att verksamheten kommer att begränsas, något Skellefteå kommun är positiva till.

3.6 Ett allmänt fritidshem på sikt?

Utredningens bedömning: På sikt bör det införas en rätt för alla barn att delta i fritidshemmets undervisning. Som ett första steg bör det införas en möjlighet för kommuner att erbjuda fritidshemmets undervisning till barn i segregerade områden.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ställer sig positiv till rätten för alla barn att delta i fritidshemmet. För att det ska kunna ske krävs dock behörig och kompetent personal. Det i sin tur

förutsätter en ökad tillgång på fritidspedagoger i landet samt stärkt finansiering. I båda dessa fall ser Skellefteå kommun ett delat ansvar från huvudmän och stat för att det ska kunna infrias.

4.5.1 En anställning som lärare i fritidshemmet ska inte vara ett krav för utbildning inom VAL

Utredningens förslag: Det behörighetskrav till utbildning inom VAL som kan leda till en behörighetsgivande examen som grundlärare med inriktning mot arbete i fritidshem, som innebär att en sökande ska vara verksam som lärare i fritidshemmet tas bort och ersätts med ett krav på att den sökande ska medverka i undervisningen i fritidshemmet. Kravet på att en sökande ska ha varit anställd som lärare under sammanlagt åtta år för att kunna gå den kortare utbildningen på 30 högskolepoäng tas bort. I stället ska den sökande inom ramen för en anställning ha medverkat i undervisningen i fritidshemmet under minst åtta år.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

4.6 Frågor som behöver lösas på kort och lång sikt

Utredningens bedömning: Grundlärarutbildningen med arbete med inriktning mot fritidshem behöver ses över. Forskning om fritidshemmet bör inkluderas i högre utsträckning inom ramen för befintliga och kommande satsningar på forskning inom utbildningsvetenskap.

Skellefteå kommuns yttrande:

Förslaget bör på sikt stärka undervisningen i fritidshemmet, något Skellefteå kommun ställer sig positivt till.

4.6.1 Läroplanen i fritidshemmet del 4 behöver förtydligas

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att förtydliga läroplansdel 4, så att uppdelningen ansvarsfördelningen inom arbetslaget blir tydligare. Förändringen ska syfta till att tydliggöra lärarens samt arbetslagets gemensamma ansvar.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun anser att det på lång sikt är bra att fritidshemmets uppdrag förtydligas. Dock ser Skellefteå kommun en risk på kort sikt för en möjlig separering

mellan fritidshemmet och skolan. Och särskilt kan detta bli ett problem när fristående skolor väljer att inte öppna ett fritidshem till sin skola.

Detta oroar Skellefteå kommun då det kan leda till att elevens dag blir uppdelad på ett sätt som inte gynnar barnet. Skellefteå kommun ser också risken att vårdnadshavare i högre grad kan uppfatta fritidshemmet och skolan som två olika verksamheter och inte som den helhet som är syftet idag.

I samband med fristående skolenheter vill Skellefteå kommun även poängtera vikten av att fritidshem och skola bör ses som en helhet. Skellefteå kommun anser att det bör ställas krav på fristående skolor som beviljas etableringsrätt att även ha ett fritidshem om eleverna är yngre än 12 år.

5.7 Det systematiska kvalitetsarbetet i fritidshemmet behöver förstärkas

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att utveckla stödmaterial om systematiskt kvalitetsarbete i fritidshemmet. Skolverket ska i detta arbete ta hänsyn till det uppdrag som skolmyndigheterna gemensamt fått under våren 2020 att utreda och lämna förslag på delmål och indikatorer för uppföljning och analys av skolhuvudmännens verksamhet och resultaten av denna verksamhet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser detta som ett mycket bra förslag.

5.8 Tematisk kvalitetsgranskning

Utredningens förslag: Skolinspektionen ska ges i uppdrag att genomföra en tematisk kvalitetsgranskning av det systematiska kvalitetsarbetet rörande fritidshemmet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till förslaget, då Skolinspektionen kan ge en nationell bild av situationen.

5.9 Utveckling av fritidshemmets verksamhet

Utredningens förslag: Skolverket ska utveckla en insats i samverkan med de regionala utvecklingscentrum (RUC) som finns på de lärosäten som erbjuder lärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem. Insatsen ska bestå av att huvudmän erbjuds att utse fritidshemssamordnare som får stöd av Skolverket och av RUC. Under en begränsad tid ska också ett statsbidrag utgå till de huvudmän som inrättar en funktion för fritidshemssamordning.

Skellefteå kommuns yttrande:

I Västerbotten finns i nuläget inget RUC kopplat till Umeå universitet. Vidare beskrivs i betänkandet att ca en tredjedel av kommunerna har en samordnarfunktion idag. Det är dock vanligt att sådana tjänster är tidsbegränsade av ekonomiska skäl, för att andra behov kommer fram i det systematiska kvalitetsarbetet. Erfarenheten från Skellefteå är att arbetssättet med tillfälliga satsningar har kortvarig eller direkt motverkande effekt. Att då föreslå ett tillfälligt och riktat statsbidrag anser Skellefteå kommun inte är en klok satsning. De riktade statsbidragen anser Skellefteå kommun bör försvinna från skolväsendet. Skellefteå kommun föreslår att detta förslag, som i sin natur är bra, ska vävas ihop med förslaget i En mer likvärdig skola. Dvs att ett regionaliserat Skolverk ska hantera de behov som huvudmännen upptäckt i sitt systematiska kvalitetsarbete och beskriver hur de ska arbeta med i sin långsiktiga handlingsplan. Först då kan pengar komma som ett bidrag kopplat till handlingsplanen och kopplat till möjligheten till stöd från Skolverket för realiserandet.

6.1 Kommunernas resursfördelning

Utredningens bedömning: Kommunerna bör i sin resursfördelning till fritidshemmen i högre grad ta hänsyn till de lokala förutsättningarna och behoven, däribland relevanta socioekonomiska faktorer.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till förslaget, men anser också att dagens socioekonomiska faktorer bör ses över. Upplevelsen är att de inte alltid träffar rätt, då även andra orsaker än de nuvarande kan leda till segregation. Exempelvis är geografi en sådan aspekt, där de riktigt små fritidshemmen vid de riktigt små skolorna genererar höga kostnader per elev, då kostnaden för ett fritidshem med få elever kan vara samma som ett med flera elever.

6.2.3 Statsbidrag där fritidshemmet skulle kunna omfattas eller omfattas i högre grad än i dag

Utredningens förslag: Statsbidraget för karriärsteg ska omfatta fritidshemmet på ett sådant sätt att huvudmannen kan utse förstelärare i fritidshem.

Utredningens förslag: Begränsningen i hur mycket av statsbidraget för lärarlönelyftet som huvudmannen kan använda till personal i fritidshem tas bort.

Utredningens förslag: Statsbidraget för lärarassistenter ska omfatta fritidshemmet.

Utredningens förslag: Statsbidraget för personalförstärkning inom elevhälsan och specialpedagogik ska omfatta fritidshemmet i den del som gäller specialpedagogik.

Utredningens förslag: Satsningen och statsbidraget för specialpedagogik för lärande ska innefatta fritidshemmet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till en förstärkning av fritidshemmet, dvs att de föreslås att omfattas av bidrag. Men Skellefteå kommun anser att de riktade statsbidragen bör försvinna från skolväsendet. Skellefteå kommun föreslår att hanteringen av statsbidragen ska vävas ihop med förslaget i En mer likvärdig skola. Dvs att ett regionaliserat Skolverk ska hantera de behov som huvudmännen upptäcker i sitt systematiska kvalitetsarbete och som de beskriver i en handlingsplan. Först då kan pengar komma som ett bidrag kopplat till handlingsplanen och kopplat till möjligheten till stöd från Skolverket för realiserandet.

7.1.2 Skolchef – ny beteckning men ingen ny ansvarsnivå

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att utveckla en kompletterande webbkurs om fritidshemmet med skolchef som målgrupp.

Utredningens bedömning: Utredningen vill lyfta fram vikten av att Skolchefsutbildningen ger kännedom om regleringar och förutsättningar rörande fritidshemmets verksamhet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun bedömer att utbildningen på ett tydligt sätt behöver vävas in i skolchefsutbildningen. Den känns marginaliserad genom att "bara" bli en webbkurs.

7.3 Rektors roll för fritidshemmet är central

Utredningens bedömning: Rektors roll är central för fritidshemmets verksamhet. Rektor måste ges förutsättningar från huvudmannen för att fullgöra sitt uppdrag.

Skellefteå kommuns yttrande:

Ingen synpunkt.

7.3.4 Rektorsprogrammet

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att uppdrag ges till Skolverket att redovisa hur Rektorsprogrammet kan möta behovet av att rektor ska vara insatt i regleringar och förutsättningar rörande fritidshemmets verksamhet och hur Rektorsprogrammet kan uppmärksamma rektors pedagogiska ledarskap av fritidshemmets verksamhet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till förslaget, men vill också peka på att alla skolväsendets skolformer bör ligga inom ramen för det som tas upp i rektorsprogrammet.

7.3.5 Skolverkets webbkurser

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att utforma kompletterande webbkurser om fritidshemmet med målgrupp rektorer.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun bedömer att utbildningen bör vävas in i Rektorsprogrammet. Den känns marginaliserad genom att ”bara” bli en webbkurs.

7.3.6 Fortbildning för rektorer

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att utforma en FFR-kurs särskilt inriktad mot fritidshem. FFR-kurser (fortbildning för rektorer) är på avancerad akademisk nivå och omfattar 7,5 högskolepoäng. De bygger på relevanta delar av rektorsutbildningen med fokus på styrnings- och ledarskapsfrågor för att utveckla det pedagogiska ledarskapet. Syftet är att ge rektorer och andra i motsvarande ledningsfunktion möjlighet att fördjupa erfarenheter och kunskaper, skapa nätverk och sätta igång utvecklingsprocesser.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på att det tas fram en FFR-kurs. Dock är önskan att förslaget vävs samman med den professionsutredning (SOU 2018:17) som är presenterad.

7.4 Bristande tid för planering

Utredningens bedömning: Verksamhetens kvalitet är beroende av att det finns tid för planering och utveckling av verksamheten. Huvudman och rektor måste se till att förutsättningarna finns.

Skellefteå kommuns yttrande:

Inga synpunkter.

7.5 Samverkan med förskoleklassen och grundskolan

Utredningens bedömning: Samverkan är viktig för helhetssynen på eleven och elevens behov. Förutsättningar måste ges för att samverkan faktiskt ska ske.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på samverkan, men olika avtal kan skapa utmaningar organisatoriska utmaningar med att lyckas med samverkan.

8.4.1 Ändamålsenliga lokaler

Utredningens förslag: Huvudmannen ska utöver kravet att se till att elevgrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att eleverna även i övrigt erbjuds en god miljö också ha ändamålsenliga lokaler. Skolverket ska ta fram riktlinjer för utformning och funktionalitet av fritidshemmens lokaler.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser att det finns risk att de föreslagna riktlinjerna inte går i samma riktning som den pedagogiska utvecklingen. Och då kan riktlinjerna i högre grad bli byggtekniska snarare än riktade för en pedagogisk utveckling av verksamheten. Skellefteå kommun är därför tveksam till om detta kan utveckla kvaliteten i fritidshemmet.

8.4.2 Riktmärken för gruppstorlekar

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att ta fram riktmärken för gruppstorlekar i fritidshemmet.

Utredningens bedömning: Frågan om gruppstorlekar måste ses i ett vidare perspektiv där barngruppens sammansättning, personalens kompetens och personaltäthet ställs i relation till varandra.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun har sett svårigheter att kunna kommunicera rörande de rekommendationer om gruppstorlekar som Skolverket har tagit fram för förskolan. Det är väldigt lätt att antalet barn/elever i gruppen är det som fastnar i medvetandet hos olika aktörer eller intressenter, vilket gör det svårt att föra fram andra aspekter på kvalitet i undervisningen. Skellefteå kommun är därför tveksam till om detta kan bidra till en utvecklad kvalitet i fritidshemmet.

Om staten ändå väljer att införa riktmärken för barngruppsstorlekar, förutsätter Skellefteå kommun att staten kompenserar huvudmännen för ökade kostnader vilka också indexuppräknas årligen. Skellefteå kommun anser också att compensationen för

små fritidshem behöver kompenseras extra då marginalkostnaden för att driva ett fritidshem blir högre oaktat om det exempelvis är 5 eller 15 barn i verksamheten.

8.4.3 Fritidshemmet och arbetsmiljölagstiftningen

Utredningens bedömning: Det bör utredas i särskild ordning om elever i fritidshemmet ska omfattas av tillämpliga regler i arbetsmiljölagen.

Skellefteå kommuns yttrande:

Ingen synpunkt.

9.2.1 Elever bör kunna få extra anpassningar och särskilt stöd enbart inom ramen för undervisningen i fritidshemmet

Utredningens förslag: Om det kan befaras att en elev kan få svårigheter att delta i undervisningen i fritidshemmet ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar.

Utredningens förslag: Om det kan befaras att en elev, trots stöd i form av extra anpassningar ändå har svårigheter att delta i undervisningen i fritidshemmet ska elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utredas.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till att möjligheten till stöd i fritidshemmet förtydligas.

9.3.1 Elever ska kunna ges plats i fritidshemmet om det behövs för att kunna nå läroplanens kunskapskrav

Utredningens förslag: Elever som behöver stöd för att nå de kunskapskrav som minst ska nås kan erbjudas utbildning i fritidshemmet

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

10.3.1 Ökad kunskap och handlingsplan

Utredningens förslag: Skolverket ska ges i uppdrag att, i dialog med nationella företrädare för förenings-, kultur- och friluftslivet, ta fram en handlingsplan för hur elever i fritidshemmet i ökad utsträckning kan beredas möjligheter att ta del av det närliggande förenings-, kultur och friluftslivet inom ramen för fritidshemmets

verksamhet. Handlingsplanen ska innehålla förslag på konkreta åtgärder som de i dialogen ingående aktörerna kan vidta.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser att det är ett klokt förslag. Skellefteå kommun vill dock poängtera vikten av att se på hela landets förutsättningar, som för många kommuner innebär stora geografiska avstånd. Därför anser Skellefteå kommun att det är viktigt att ha med ett landsbygds- och/eller glesbygdsperspektiv i handlingsplanen.

10.3.2 Skapa incitament för förenings-, kultur- och friluftslivet att samarbeta med fritidshemmet

Utredningens bedömning: Vid befintliga och framtida satsningar inom skolväsendet relaterat till sektorerna förenings-, kultur – och friluftsliv bör övervägas att explicit innefatta fritidshemmet.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser vinster med ett ökat engagemang i föreningslivet hos de unga. Utifrån historien ser dock Skellefteå kommun att det är viktigt att incitamenten för samarbetet i första hand måste gynna fritidshemmets verksamhet och inte föreningarnas.

10.3.3 Överbrygga de fysiska avstånden

Utredningens bedömning: Kommuner och regioner bör överväga att erbjuda kostnadsfria transporter till och från fritidshem för att eleverna ska kunna ta del av förenings-, kultur- och friluftslivet.

Skellefteå kommuns yttrande:

I kommuner med stora geografiska avstånd som bland annat finns i Skellefteå, skulle förslaget innebära stora ekonomiska ansträngningar. Skellefteå kommuns bedömning är därför att det skulle krävas ekonomiska förändringar av det kommunala utjämningsanslaget alternativt statligt stöd för att kunna genomföra förslaget. Skellefteå kommun anser även att om det ska genomföras måste fritidshemmet bli obligatoriskt och avgiftsfritt för att det ska vara möjligt att planera verksamheten.

10.3.4 Tydliggör regelverket kring samverkan med förenings-, kultur- och friluftslivet

Utredningens förslag: Skolverket ges i uppdrag att kartlägga och i ett stödmaterial tydliggöra regelverket vad avser samverkan med förenings-, kultur- eller friluftslivet. Materialet ska även ge konkreta exempel på hur huvudmän och skolor kan samverka med såväl offentliga som privata aktörer inom förenings-, kultur- och friluftslivet. Stödmaterialen bör också aktivt spridas av myndigheten.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser förslaget om ett stödmaterial som viktigt då det kommer att användas av verksamheten i hög grad. I stödmaterialen anser Skellefteå kommun att det tydligt framgår att samverkan ska gynna fritidshemmens verksamhet i första hand. Skellefteå kommun anser också att stödmaterialen behöver innehålla sådant som framgår i skollagen eller andra regelverk för att förtydliga vilka instanser som har ansvaret för delar som samverkan kan omfattas av.

11.6.1 Den pedagogiska omsorgens uppdrag

Utredningens förslag: Den pedagogiska omsorgen ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. Verksamheten ska utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande. Verksamheten ska i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.6.2 Kvalitetskraven behöver utökas och förtydligas

Utredningens förslag: I pedagogisk omsorg ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg tillgodoses och att barnens utveckling och lärande främjas och att barnen förbereds för fortsatt lärande. Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med lämplig sammansättning och storlek. En huvudman inom pedagogisk omsorg ska se till att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling samt pedagogisk handledning.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.6.3 Introduktionsutbildning av Skolverket

Utredningens förslag: Skolverket bör ges i uppdrag att ta fram en introduktionsutbildning till dagbarnvårdare för att på sätt främja kvaliteten och likvärdigheten i verksamheten samt tillgodose kravet på att verksamheten ska förbereda för fortsatt lärande.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget, men vill peka på behovet att kunna använda utbildningen även för pedagogisk omsorg i lokal inte bara av dagbarnvårdare.

11.6.4 Uppföljning och utvärdering

Utredningens förslag: Varje huvudman inom pedagogisk omsorg ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utveckla och utvärdera verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.6.5 Konfessionella inslag

Utredningens förslag: Pedagogisk omsorg med kommunal huvudman ska vara icke-konfessionell. I pedagogisk omsorg med enskild huvudman får konfessionella inslag förekomma endast om de inte strider mot de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.6.6 De nya bestämmelserna ska också gälla pedagogisk omsorg som erbjuds som alternativ till fritidshem

Utredningens förslag: Bestämmelserna avseende pedagogisk omsorg som ges som alternativ till förskola ska också gälla pedagogisk omsorg som ges som alternativ till fritidshem.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.7 Bidrag till pedagogisk omsorg

Utredningens förslag: En kommun ska efter ansökan godkänna en enskild huvudman att bedriva pedagogisk omsorg om

1. huvudmannen har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. huvudmannen och den som har ett väsentligt inflytande över verksamheten bedöms som lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Ett godkännande ska avse viss verksamhet på ett bestämt verksamhetsställe.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.7.2 Registerkontroll

Utredningens förslag: Vid ansökan om att bedriva pedagogisk omsorg i en privatbostad ska även den som är folkbokförd på verksamhetsställets adress lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Om sådant utdrag ur registret inte lämnas, får verksamheten inte godkännas.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.7.3 Tillsyn

Utredningens förslag: Det ska utövas tillsyn över att kraven på ägare och ledning samt de ekonomiska förutsättningarna är uppfyllda. Förändringar av den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövningen ska anmälas till tillsynsmyndigheten senast en månad efter förändringen. Verksamhetens tillstånd ska kunna återkallas utan föregående föreläggande om kraven inte är uppfyllda.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun är positiva till förslaget då de finns ett behov av ett stödmaterial för tillsyn. Skellefteå kommun ser att ett stödmaterial kan stärka likvärdigheten.

11.7.4 Avgifter

Utredningens förslag: Kommuner som handlägger ärenden om godkännande av enskilda som huvudmän för pedagogisk omsorg ska få ta ut en avgift för att pröva en ansökan.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.8 Etableringsstopp

Utredningens förslag: Ett etableringsstopp för pedagogisk omsorg införs. Utredningens kvalitetshöjande förslag ska gälla. För att förhindra att ansökningar görs för att säkra framtida bruk, införs en förordningsändring att en verksamhet ska starta två år från det att verksamheten beviljats rätt till bidrag.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget.

11.8.1 Även verksamheter med kommunal huvudman etableringsstoppas

Utredningens förslag: Inga nya verksamheter i form av pedagogisk omsorg och som erbjuds som alternativ till förskola och fritidshem med kommunal huvudman får startas.

Skellefteå kommuns yttrande:

Skellefteå kommun ser positivt på förslaget då det kan stärka likvärdigheten.

11.9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utredningens förslag: De nya bestämmelserna ska träda i kraft 2023.

Skellefteå kommuns yttrande:

Ingen synpunkt.